2024/2286

10.10.2024.

REZOLUCIJA (EU) 2024/2286 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 11. travnja 2024.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Europske agencije za okoliš za financijsku godinu 2022.

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Europske agencije za okoliš za financijsku godinu 2022.,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0130/2024),

A. budući da je prema izvještaju o prihodima i rashodima ([1]) Europske agencije za okoliš („Agencija”) za financijsku godinu 2022., njezin konačni proračun iznosio 88 173 021 EUR, što je povećanje od 35,93 % u odnosu na 2021. godinu; budući da se proračun Agencije financira iz proračuna Unije i doprinosa EFTA-e (63,32 %) te doprinosa u okviru posebnih sporazuma (36,67 %);

B. budući da je Revizorski sud u svojem izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Agencije za financijsku godinu 2022. („izvješće Revizorskog suda”) izjavio da je dobio razumno jamstvo da je godišnja računovodstvena dokumentacija Agencije pouzdana te da su temeljne transakcije zakonite i pravilne;

C. budući da u pogledu sektora javne nabave Agencije za 2022. nisu prijavljeni problemi zbog kojih bi bile potrebne korektivne mjere te da nema ni tekućih ni nedovršenih korektivnih mjera iz revizija i procjena iz prethodnih godina;

Proračunsko i financijsko upravljanje

1. sa zadovoljstvom konstatira da je praćenje proračuna tijekom financijske godine 2022. rezultiralo stopom izvršenja proračuna od 100 % za odobrena sredstva za preuzimanje obveza za tekuću godinu, jednako kao i 2021.; prima na znanje da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanje za tu godinu iznosila 86,66 %, što predstavlja povećanje od 1,75 % u odnosu na 2021.;

2. napominje da je Revizorski sud u svojem izvješću 2021. zaključio da je primjena pregovaračkog postupka bez prethodne objave radi izmjene okvirnog ugovora udvostručenjem početnog proračuna na milijun EUR nepravilna te da su stoga sva naknadna plaćanja izvršena u vezi s tim postupkom nepravilna; nadalje napominje da je taj ugovor istekao u prosincu 2022. i da su povezana plaćanja za 2022. iznosila 470 660 EUR; napominje da je opažanja Revizorskog suda o tom pitanju već zaključeno;

Uspješnost

3. napominje da je okvir uspješnosti Agencije strukturiran oko pet ciljeva uspješnosti, čije se ostvarenje prati s pomoću 17 višegodišnjih ključnih pokazatelja uspješnosti koji uključuju, među ostalim, stopu popunjenosti osoblja, izvršenje proračuna i provedbu godišnjeg programa rada; primjećuje da je stopa dostavljanja u okviru godišnjeg programa rada ključnih izvješća i procjene ostvarena 95 %, a 96 % u pogledu ključnih utvrđenih pokazatelja te da su obje te vrijednosti iznad utvrđenog cilja od 90 %; upozorava na pokazatelje koji još nisu ostvareni ili u čijem se ostvarenju zaostaje;

([1]) SL C 38, 31.1.2023., str. 6.

4. pozdravlja činjenicu da je Agencija 2022. i dalje imala ključnu ulogu u usmjeravanju mjera za potporu okolišu, kao odgovor na ciljeve europskog zelenog plana i Osmog programa djelovanja za okoliš, kao i na opće ambicije i globalne obveze Europe; pozdravlja činjenicu da je Agencija nastavila provoditi dogovorene mjere i zadaće te preuzela nove mjere i zadaće za potporu zelenoj tranziciji i provedbi Europskog propisa o klimi, uz istodobno povezivanje tih mjera sa strategijom EU-a za prilagodbu; nadalje napominje da je to bila druga godina provedbe strategije Europske informacijske i promatračke mreže za okoliš (Eionet) za razdoblje 2021. – 2030., čiji je cilj tvorcima politika Unije i javnosti pružiti najbolje dostupno znanje radi postizanja ciljeva u pogledu okoliša i održivosti;

5. primjećuje da je Agencija 2022. zbog toplinskih valova, suša i šumskih požara koji su pogodili velike dijelove Europe, kao i zbog činjenice da je to bilo najtoplije ljeto ikad na europskom kontinentu, spomenuta u 27 000 internetskih članaka te da su medijske kuće diljem Europe intervjuirale nekoliko članova osoblja zbog znatnog interesa medija, pri čemu je naglasak stavljen na uzroke i posljedice ekstremnih vremenskih uvjeta;

6. podsjeća da je Agencija 2022. preuzela nove zadaće u cilju potpore zelenoj tranziciji i provedbi Europskog zakona o klimi, primjerice osnivanje Europskog znanstvenog savjetodavnog odbora za klimatske promjene, te je povezala svoje aktivnosti sa strategijom EU-a za prilagodbu, čime raste njezina uloga u podupiranju postizanja europskih klimatskih ciljeva; cijeni potporu koju Europska agencija za okoliš pruža članovima Odbor Parlamenta za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane u vidu znanstvenih i ažuriranih podataka i informacija;

7. sa zadovoljstvom napominje da je 2022. osnovan novi Europski tematski centar za bioraznolikost i ekosustave za razdoblje 2023. – 2026.;

Povećanje učinkovitosti

8. podsjeća da je, u skladu s pristupom koji je zauzela posljednjih godina, Agencija 2022. nastavila povećavati učinkovitost dijeljenjem usluga s Komisijom, drugim agencijama Unije i mrežom agencija EU-a (EUAN) – Zajedničkim potpornim uredom u Bruxellesu; napominje da je, u skladu s tom praksom, Agencija provodila zajedničku nabavu sa službama Komisije i EUAN-om, bilo putem nabave i vođenja okvirnih ugovora kojima se koriste i Komisija i druge agencije Unije, bilo kroz korištenje okvirnih ugovora koje vode drugi;

9. napominje da se Agencija također koristi raznim službama (npr. za obračun plaća, informatičku sigurnost) i sustavima Komisije (npr. ABAC, Sysper, Ares, e-Prior) u skladu s povećanjem učinkovitosti povezanim s većom upotrebom elektroničkih alata za potporu administrativnim procesima u području javne nabave, financija i ljudskih resursa; također primjećuje da je Agencija kao odgovor na ograničenja povezana s pandemijom bolesti COVID-19 uvela zapošljavanje putem interneta, oslanjajući se pritom na uvođenje platforme za zapošljavanje Systal, koja je Agenciji 2021. i 2022. omogućila da završi brojne postupke zapošljavanja i na kraju godine dosegne nisku stopu slobodnih radnih mjesta;

10. nadalje napominje da je kontinuirani prelazak Agencije na rad temeljen na aktivnostima pridonio povećanju učinkovitosti u dinamičnoj i fleksibilnoj upotrebi obnovljenog uredskog prostora, uz proširenu mogućnost rada na daljinu za osoblje Agencije; također sa zadovoljstvom primjećuje da Agencija koristi sustav „samo mobilni telefon”, što je pak dovelo do znatnih ušteda u telefonskim troškovima;

11. podsjeća na važnost povećanja razine digitalizacije Agencije u pogledu unutarnjeg djelovanja i upravljanja, ali i radi ubrzavanja digitalizacije postupaka; naglašava da Agencija u tom pogledu i dalje treba biti proaktivna kako bi se izbjegao digitalni jaz među agencijama Unije; no skreće pozornost na potrebu za poduzimanjem svih potrebnih sigurnosnih mjera kako bi se izbjegao rizik u pogledu sigurnosti obrađenih informacija na internetu; ustraje u tome da je potrebno intenzivirati djelovanje protiv kibernapada ili pokušaja infiltracije, posebno onih koji potječu iz Rusije ili Kine;

12. poziva Agenciju da nastavi promicati suradnju s drugim agencijama Unije i međunarodnim organizacijama te da zagovara dijalog s dionicima i građanima;

Kadrovska politika

13. primjećuje da je 31. prosinca 2022. razina popunjenosti plana radnih mjesta iznosila 97,33 % te da je na 150 radnih mjesta koja su odobrena u okviru proračuna Unije imenovano troje stalnih dužnosnika i 143 privremena djelatnika (u odnosu na 140 odobrenih radnih mjesta u 2021.); nadalje, konstatira da su 2022. za Agenciju radila 84 ugovorna djelatnika i 13 upućenih nacionalnih stručnjaka; napominje da se od 2021. do 2023. plan radnih mjesta odobren u okviru proračuna Unije povećao za 25 privremenih djelatnika i 14 ugovornih djelatnika kako bi se odgovorilo na nove zadaće koje proizlaze iz Znanstvenog savjetodavnog odbora za klimatske promjene, Uredbe LULUCF, Direktive Seveso i zakonodavstva o obnovi prirode;

14. žali zbog manjka rodne ravnoteže u višem rukovodstvu Agencije, u kojemu su od devet članova njih šestero muškarci (67 %); sa zadovoljstvom prima na znanje ostvarenu rodnu ravnotežu u upravnom odboru Agencije, u kojem su od 36 članova njih 18 muškarci (50 %); konstatira rodnu ravnotežu u ukupnom osoblju Agencije, u kojem su od 221 zaposlene osobe njih 118 žene (53 %); traži od Agencije da u budućnosti zajamči rodnu ravnotežu na razini višeg rukovodstva; napominje da Agencija nije usvojila Povelju o raznolikosti i uključivanju i potiče Agenciju da je usvoji i aktivno sudjeluje u inicijativama kojima se promiče raznolikost i uključenost na radnome mjestu;

15. izražava zabrinutost zbog toga što, kad je riječ o geografskoj ravnoteži, među višim i srednjim rukovodećim osobljem Agencije nema osoblja iz središnje i istočne Europe; ustraje u tome da su potrebna poboljšanja; traži od Agencije da o tome izvijesti tijelo nadležno za davanje razrješnice;

16. pozdravlja činjenicu da je u Agenciji zaposlen koordinator za dobrobit i da su provedene opsežne aktivnosti u pogledu podizanja razine osviještenosti i uspostave postupaka za osoblje koje se vraća na radno mjesto nakon dugoročnog odsustva te da se, prema potrebi, osoblju nudi stručna pomoć u obliku zdravstvenog savjetnika;

17. primjećuje da je Agencija, kako bi smanjila rizik od izgaranja na poslu, u suradnji sa svojim pružateljem zdravstvenih usluga uvela aplikaciju za praćenje stresa (pod nazivom „Howdy”); prima na znanje da su članovi osoblja prijavljeni u aplikaciju i da im se redovito postavlja niz pitanja kako bi se pratile njihove razine stresa te da, ako se ta razina poveća, s njima kontaktira medicinski psiholog kako bi pronašli rješenje; napominje da se članovi osoblja do tri puta godišnje mogu obratiti psihologu koji je zaposlen pri pružatelju zdravstvenih usluga Agencije kako bi razgovarali o svojim problemima; ističe da je cijeli postupak anoniman, a Agencija prima samo statističke podatke;

18. konstatira da Agencija ima politiku za zaštitu dostojanstva osoba i za sprečavanje psihološkog i seksualnog uznemiravanja te da je uključena u međuagencijsku radnu skupinu povjerljivih savjetnika; sa zanimanjem iščekuje njihovo izvješće i preporuke; konstatira da 2022. nije bilo prijavljenih slučajeva uznemiravanja te potiče Agenciju da i u budućnosti nastavi i da razvija rad na sprečavanju takvih slučajeva;

19. sa zabrinutošću primjećuje da, unatoč višegodišnjoj prirodi zadaća Agencije, postoji neravnoteža u pogledu broja stalnih i ugovornih radnih mjesta kao i broja operativnog osoblja u odnosu na pomoćno osoblje, što dovodi do stalne potrebe za prekvalifikacijom kao i do preopterećenja znanstvenika administrativnim zadaćama; poziva Agenciju da preispita svoju kadrovsku politiku; smatra da bi se, s obzirom na znatno povećanje radnog opterećenja i kako bi se na odgovarajući način ispunile zadaće koje treba izvršiti za postizanje ciljeva Unije koji uključuju, među ostalim, klimatsku neutralnost, kružno gospodarstvo i obnovu prirode, broj osoblja Agencije trebao i dalje znatno povećavati u nadolazećim godinama;

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa te transparentnost

20. podsjeća da članovi višeg rukovodstva i članovi upravnog odbora trebaju dostaviti izjavu o financijskim interesima koja će biti objavljena na internetskim stranicama Agencije; napominje da članovi višeg rukovodstva, u okviru dijaloga o razvoju karijere, trebaju ažurirati informacije o svjesnosti postojanja sukoba interesa na temelju vlastite izjave (kao dijela samoprocjene) u kojoj član višeg rukovodstva, kao član osoblja, treba navesti je li se počeo ili hoće li se početi baviti novim zadaćama ili aktivnostima koje bi mogle dovesti do sukoba interesa; primjećuje da bi, pri dovršavanju plana razvoja karijere, nadležna nadređena osoba trebala navesti vlastitu procjenu pitanja sukoba interesa; konstatira da 2022. nije bilo prijavljenih slučajeva sukoba interesa;

21. napominje da Agencija i dalje prati podnesene životopise i izjave o financijskim interesima članova upravnog odbora i viših rukovoditelja te da se oni objavljuju na njezinim internetskim stranicama;

22. prima na znanje da, prema daljnjim mjerama na temelju razrješnice za 2021., Agencija provodi postupak preispitivanja svoje politike o sprečavanju sukoba interesa i upravljanju njima kako bi procijenila prikladnost i relevantnost te politike u skladu s pristupom temeljenom na riziku; napominje da će Agencija pritom razmotriti svoje mehanizme unutarnje kontrole i borbe protiv korupcije te da će provesti prilagodbe u pogledu svih nedostataka koje utvrdi; poziva Agenciju da tijelo nadležno za davanje razrješnice obavijesti o rezultatima navedene procjene;

23. prima na znanje postignut vidljivost Agencije; smatra da i dalje postoji prostor za ostvarivanje veće vidljivosti u medijima, na internetu i na društvenim mrežama radi upoznavanja građana s radom Agencije i opasnostima koje prijete našem okolišu;

Unutarnja kontrola

24. prima na znanje da je Agencija 2022. nastavila raditi na strukturnim promjenama u načinima rada, koje je uvela 2021.; napominje da će se, nakon što se te promjene u potpunosti uvedu, puna pozornost posvetiti ažuriranju dokumentacije povezane s postupcima, čime će se ispraviti nedostaci utvrđeni u okviru unutarnje kontrole Agencije; napominje da je pristup Agencije upravljanju rizicima djelomično usklađen jer se njime utvrđuju i analiziraju rizici u cijeloj organizaciji, ali su sustavno utvrđivanje, procjena i praćenje rizika na razini skupine projekata ograničeni;

25. primjećuje da su kontrolne aktivnosti za ublažavanje rizika također djelomično usklađene jer su zastarjele zbog strukturnih promjena 2022.; napominje da su politika Europskog tematskog centra i politika dodjele bespovratnih sredstava također zastarjele s obzirom na promjenu strukture provjere uvedene 2022.; kada je riječ o planovima za kontinuitet poslovanja, uspostavljeni su i učinkovito se upotrebljavaju tijekom kriza, no njihove su mjere raspršene u različitim dokumentima i nisu ažurirane da bi odražavale nove načine rada; poziva Agenciju da tijelo nadležno za davanje razrješnice obavijesti o mjerama poduzetima u cilju ažuriranja dokumentacije povezane s postupcima;

Ostale primjedbe

26. pozdravlja činjenicu da je u rujnu 2022. nadležno tijelo uspješno produljilo registraciju Agencije u okviru sustava upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja (EMAS) za još godinu dana; sa zadovoljstvom prima na znanje da je u skladu s izvješćem Revizorskog suda Agencija jedna od agencija koje izdaju godišnju izjavu o okolišu;

27. pohvaljuje Agenciju zbog njezinih stalnih napora u cilju vidljivosti u javnosti i prisutnosti na internetu 2022., primjerice, putem razvoja interaktivne digitalne korporativne publikacije „Europska agencija za okoliš: 2021. godina ukratko”, u kojoj se objašnjava što je Agencija i što čini, te u okviru tekućeg višegodišnjeg internetskog projekta kojim su 2022. ostvareni ključni elementi, među kojima su navigacijska logika usmjerena na korisnika i ažurirani sadržaj u ključnim područjima znanja na temelju intenzivne analize korisnika;

28. pohvaljuje Agenciju zbog sudjelovanja u posebnoj radnoj skupini za objedinjavanje znanja, stručnosti i podataka za mapiranje utjecaja koji je na okoliš imao ničim izazvan i neopravdan napad Rusije na Ukrajinu;

29. u vezi s drugim primjedbama priloženima Odluci o razrješnici i horizontalne naravi upućuje na svoju Rezoluciju od 11. travnja 2024. ([2]) o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

([2]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2024)0280.